

Warszawa dnia 29.I.1948r Członek Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Warszawie Sędzia Grodzki Halina Veronko, działając na mocy Dekretu z dnia 10.XI.1945r o Głównej i Okręgowych Komisjach Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce/Dz.U.,R.,P. nr.51 poz.293/ przesłuchała niżej wymienionego w charakterze świadka bez przysięgi. Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie i o treści art. 107 i 115 k.p.k. świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko	Stefan Józef Ziółkowski
Imiona rodziców	Stanisław i Franciszka z d.Szymankiewicz
Data urodzenia	4.VI.1924 r.
Wyznanie	rzymsko-katolickie
Miejsce zamieszkania	Warszawa ul. Nowogrodzka. 18 m11
Wykształcenie	? klas szkoły powszechnej, zawod. szkoła ślusarsko-mechanicz.
Przynależność pań. i narod.	polska
Zawód	milicjant w I. Kom. Milicji Obywatelskiej

W czasie Powstania Warszawskiego 1944r. przyjąłem udział w akcji pod pseudonimem "Bógomies" na terenie Muranowa. Nasz oddział pod dowództwem por. "Szarego" miał za zadanie obsadzenie ulicy Pokornej, magazynów przy ulicy Stawki i Komory Celnej przy ulicy Inflanckiej nr.6. W dniu 13.VIII 1944r oddział nasz wycofał się na Muranów, zajmując odcinek ulicy Muranowskiej od ulicy Sierakowskiej do ulicy Przebieg. Zdarzyło się kilka rzeczy, iż Niemcy przysyłali posterunków z ludności cywilnej, ^{wyprowadzających} ~~niezadowolonych~~ przez oddziały powstańcze do opuszczenia Warszawy. W dniu 16 czy 17.VIII 1944r/daty dokładnie nie pamiętam/, mała grupa ludności cywilnej, idąca z końca ul. Sierakowskiej w kierunku dworca została ostrzelana ze strony niemieckiej. Widziałem, jak padło kilkanaście osób. Razem ze mną obserwowałem to, pewien podchorąży / nazwiska nie znam/ mówiono na niego "Zygmunt" mieszkał przy ulicy Inflanckiej nr.1. W nocy 20 na 21.VIII.1944r oddział wycofał się na Stare Miasto, a ja z 10 -ma kolegami/między innymi Bilski -a Jerzym/adresu nie znam/, Kaczyńskim Bronisławem/zaginął/, Czesławem Gańko/zaginął/, Bilskim -ojcem Jerzego/ zginął/, +Królakiem Wiesławem/zamieszkałym przy ulicy Pokornej nr.22 Działki/, Ziółkowskim Edwinem/zamieszkałym Nowogrodzka nr.18/mieliśmy tej nocy odpoczynek, spaliliśmy w piwnicy i nie zostaliśmy zawiadomieni o odwróceniu. W dniu 21.VIII. 1944r teren zajęły oddziały niemieckie i rozpoczęły wyrzucanie ludności cywilnej z okolicznych domów. Razem z kolegami po przebraniu się w ubrania cywilne, wyszliśmy z ludnością cywilną. Widziałem wtedy, iż ludność wyrzucała z domów żandarmeria, SS-mani i "Ukraińcy" w mundurach niemieckich, mający na lewym ramieniu tarcze żółto oblamowane z jakimś napisem pośrodku. Ludność cywilną z Muranowa zgromadzono w magazynach przy ulicy Stawki. Komendantem tego punktu był młody, barczysty ciemny blondyn [w mundurze SA/piaskowy kolor munduru, naszyta na lewym ramieniu oznaka S.A i wysoka czapka/, Ustawiono nas w szeregu, SS-mani przeglądali papierki, pytali każdego, czy jest zdrow i czy chce pracować, odstawiając takich do osobnej grupy. Znalazłem się w grupie przeznaczanej do pracy. W grupie niezdolnych do pracy, znaleźli się między innymi Bilski ojciec, Gańko Czesław i Kaczyński Bronisław, widziałem tam również grupkę sterców. Naszą grupę wyprowadzono na podwórze i kazano ładować wagony. Widziałem wtedy, jak grupę niepracujących położono głowami pod murem magazynu, poczem, około godziny 16-iej, odprowadzono gdzieś grupkami. O wyprowadzonych nie ma wiadomości-nikt z nich, o ile wiem, nie odnalazł się. W dniu 22.VIII.1944r przeprowadzono naszą grupę do kościoła św. Wojciecha na Woli. Spotkałem tam osoby, przyprowadzone już po nas- nazwisk ich nie znam, które mi opowiadały, iż na rozkaz niemiecki musieli zakopać większe ilości żelazek z podwórza domu przy ul. Dzikiej 17. Z kościoła św. Wojciecha oficer SS wybrał grupę młodych mężczyzn między innymi: wnię Królaka brata Edwina, Bilskiego-syna, do noszenia amunicji żołnierzom niemieckim na linii walk. Oprócz naszej grupy spotkałem wielu innych mężczyzn, zatrudnionych w ten sposób przez "niemców". W końcu września udało mi się w transporcie dostać do Pruszkowa, skąd zostałem wywieziony do obozu koncentracyjnego w Dachau. Na tym protokół zakończono odez.

Protokółował ref. Jank. ^{Emilia - doprosz} Ziółkowski /
"cywilny" ^{Wojciecha} Ziółkowski /
Członek Okręgowej Komisji Sędzia Grodzki Halina Veronko